

[Finansministeren.]

indlæg her i dag har været optaget af at fremhæve de fordele, der ligger i engrosleds-afgiften — jeg synes måske dog for optaget.

Et af de problemer, der har spillet afgørende ind under diskussionen om de to systemer, har naturligvis været mulighederne for fritagelse for visse varegrupper, og det er rigtigt, at en afgift i detaileddet, sådan som det ærede medlem har fremhævet det, vil være lettest at administrere, når der er de færrest mulige undtagelser og allerlettest, når der slet ingen er, men jeg må dog gøre opmærksom på, at det alligevel var lykkedes at ændre detailedsafgiften sådan, at fødevarerne kunne holdes udenfor. Det kunne, som det ærede medlem hr. Peter Nielsen fremhævede i sit indlæg, naturligvis også have været ordnet, uden at fødevarerne var holdt udenfor ved så at give de nødvendige kompensationer. Fødevarerne kunne også holdes udenfor med den virkning, at en række detailforretninger: slagterforretninger, bagerforretninger og forskellige andre, helt kunne fritages for opkrævning af omsætningsafgiften. Der var også mulighed for at holde endnu flere forretninger udenfor med den grænse på de 25 000 kroners omsætning af beskattede varer, som var forudsat i lovforslaget, og som naturligvis kunne forhøjes om nødvendigt. Men lad nu alt det ligge. Det væsentlige er, at vi nu får en omsætningsafgift, som kan indbringe de penge, der er nødvendige, og så kan det ikke være afgørende, om denne omsætningsafgift bliver placeret i detaileddet eller i engrosledet. Jeg har for øvrigt selv allerede på et tidligt tidspunkt sagt, at det ikke kunne være det afgørende; det afgørende var, at vi fik de økonomiske virkninger, som vi ønskede.

Jeg vil gerne sige nogle ord om forliget på baggrund af den hovedopgave, som vi måtte sætte alt ind på at løse ved dette forlig. Nødvendigheden af at bremse den offentlige aktivitet og den private med har der ikke været nogen uenighed om og heller ikke om, at vi bør tilstræbe et kasseoverskud af den størrelsesorden, vi her har behandlet os til enighed om. Når det nu fremhæves, at vi på et tidligere tidspunkt fra regeringens side burde have sat ind for at skabe balance på statsbudgettet, finder jeg anledning til at gøre opmærksom på i

hvert fald et par kendsgøinger i den forbindelse.

For det første har der jo netop i en årrække været et overskud på det afsluttede statsregnskab, et overskud, som jeg mener har haft en væsentlig værdi for afbalanceringen af de økonomiske forhold herhjemme. Dette overskud gav mulighed for betydelige afbetalinger på statens gæld.

Det var den ene ting. Og dernæst: på baggrund af de meget stærkt stigende statsudgifter, som også har været fremdraget i dag, kunne vi i efteråret se, at året 1961-62 ville give et kasseunderskud, hvis vi ikke fik gennemført en stramning, og derfor forelagde vi og fik på det tidspunkt gennemført de punktskatter, som sikkert alle erindrer; men der var — på det tidspunkt i hvert fald — heller ikke nogen særlig stor interesse hos oppositionen for blot at skabe den balance, som var hensigten dermed.

Må jeg så lige, når jeg nu er inde på de ting, rette en udtalelse, som det ærede medlem hr. Poul Møller fremsatte. Det ærede medlem sagde — tror jeg — at disse punktskatforhøjelser blev gennemført med det ærede medlem hr. Hans Schmidts ene stemme. Dette må jeg korrigere, da de jo også var blevet gennemført uden denne ene stemme, idet der i hvert fald var 2 stemmers flertal på det pågældende tidspunkt; de var altså ikke afhængige af denne ene stemme, som det ærede medlem ville give det udseende af.

Hvad angår de to sider af forliget, som omfattes af den enighed, der netop er blevet opnået for indeværende finansår, 1962-63, og for det kommende finansår, vil jeg sige, at indeværende år, 1962-63, sådan set har været og er den primære opgave, og jeg vil gerne understrege, at den opgave, vi her har sat os, må vi sætte alle kræfter ind på at få løst. Jeg vedkender mig regeringens hovedansvar, sådan som det også er fremhævet af den højtærede fungerende statsminister, men det må være en fælles opgave, ikke mindst på baggrund af det, vi ønsker for det følgende skatteår, at løse opgaven for indeværende år. Vi må, så vidt vi selv er herre over det, sørge for, at dette år ender med det beregnede kasseoverskud. Derfor er det nødvendigt — det er også understreget i forliget, og det vedstår regeringen